

ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่
เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต

The Needs of Thai Students Living in Chiang Mai Province to Study at Graduated Level to
Enhance their Economic Status in the Future

พิมพัตรา นาคบุตรศรี อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์ และ ชูเกียรติ ชัยบุญศรี¹

Pimpattra Nakbutsri Anuphak Saosaovaphak and Chukiat Chaiboonsri

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอย่างไร การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเลือกตัวอย่างจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษา ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 26 – 35 ปี อยู่ในสถานภาพโสด โดยระดับการศึกษาคือระดับปริญญาตรี สาขาที่สำเร็จการศึกษาคือศึกษาในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถานที่สำเร็จการศึกษา คือ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษามากกว่า 3.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 0 – 20,000 บาท รายรับเฉลี่ยต่อเดือนคือ 0 – 20,000 บาท ภูมิลำเนาเดิมคือภาคเหนือ ประกอบอาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ตำแหน่งงานปัจจุบัน คือ พนักงานปฏิบัติการ ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และต้องการศึกษาต่อภายในประเทศ (รัฐบาล)

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อ คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา และแหล่งเงินทุน ปัจจัยทางด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และปัจจัยทางด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ และปัจจัยที่ไม่ผลต่อความต้องการศึกษาต่อ คือ ปัจจัยด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ : ความต้องการในการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

¹ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ABSTRACT

This study is purpose to study in the internal and external factors that influence to demand for graduate studies this study is survey research. The samples from students who studying in higher education and graduate level. Who living in Chiang Mai Province the samples is 400 samples. The data for collection tools is questionnaires and descriptive statistics such as mean, frequency, percentage and standard deviation by Chi-Square Test

The results of the study show that the most of the samples is female. Their age is between 26 -35 years old, single. Their highest degree is undergraduate which graduated from the major in humanities and social sciences. Most of them also graduated in Chiang Mai Province and earned the Grade Point Average at higher than 3.00. Their monthly average income is range between 0-20,000 Baht. Their hometown was located in the northern region. Currently, they work as an employee/officer in the position of Operating Staff at private agencies. They reveal that they want to education in Master's degree at a state educational institute in the country.

Factors affecting the needs for further study are: economic factors, educational fees and funding sources, career path progression, and factors influenced from others. Further, the factors that do not affect the demand for further education is the quality of the institution factors, and environmental factors.

Key word: demand for education, graduated level, Chiang Mai Province

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกนั้น ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น อีกประการหนึ่งคือ มีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดสอนในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ค่านิยมในปริญญา ตามที่กล่าวมาข้างต้น คือค่านิยมที่กล่าวว่าการได้รับวุฒิการศึกษาที่สูง จะทำให้เราประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น สาเหตุต่อมาของการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากว่าบัณฑิตผู้จบใหม่นั้น ยังมีความรู้สึกที่ไม่อยากทำงาน เพราะไม่ทราบว่าตนนั้นต้องการประกอบอาชีพอะไร เพราะคนไทยจะนิยมเรียนสาขาที่สำเร็จการศึกษาง่าย การเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงถือเป็นการค้นหาตัวเองอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเลือกศึกษาต่อระดับ

ปริญญโท กล่าวอ้างถึงอีกปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การศึกษาต่อเพราะกระแสนิยม เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม และต้องการความมีชื่อเสียง (วันวิสาข์ แก้วสมบูรณ์, 2556)

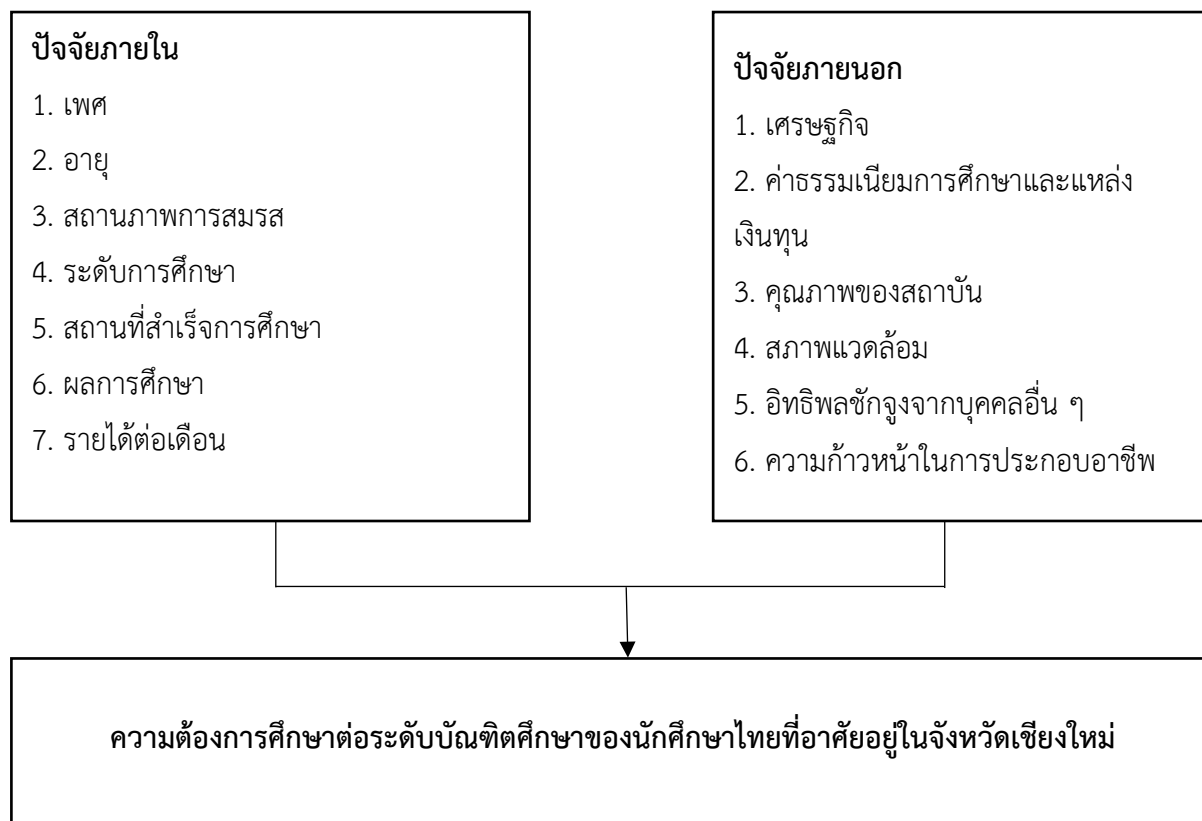
และเพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยให้มากขึ้น เพราะตัวเลขดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ เพราะระดับการศึกษานั้นสามารถสะท้อนถึงระดับผลผลิตของประเทศชาติ ยิ่งคนในประเทศมีความรู้มากเท่าใด ผลผลิตของประเทศก็จะมากขึ้นเท่านั้น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้และนวัตกรรมที่ตนมีอยู่มาเพิ่มขนาดของผลผลิตของประเทศ สอดคล้องกับแนวความคิดในด้านการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) จะทำให้ประเทศได้เปรียบจากการผลิตที่สามารถผลิตออกมาได้อย่างเป็นจำนวนมากขึ้น ในขณะที่ต้นทุนในการผลิตต่อหน่วยเฉลี่ยต่ำลง ในการที่คนในประเทศได้เรียนรู้มากขึ้นนั้นจะช่วยให้การประหยัดด้านการวิจัยและการพัฒนาเป็นอย่างมาก เพราะค่าใช้จ่ายในด้านนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่สูง แต่ผลตอบแทนจากการที่ประเทศสามารถคิดค้นและวิจัย นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แล้วนั้น จะทำให้ต้นทุนดังกล่าวนี้ลดลง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2554)

ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตโดยที่การศึกษานี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยในจังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เช่น การเรียนการสอน สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี ของมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ และสามารถคาดเดาต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคตของผู้ตอบแบบสอบถามได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในว่ามีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตอย่างไร
- 2 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายนอกว่ามีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตอย่างไร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ที่มา: กสิณ สะสมพล. (2547) ชรินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553) ฐานิตา ลิ้มวงศ์และคณะ (2556) ธนาชัยวัฒน์ เดชาสินธุ์เจริญ. (2553) นที ภูิกาบดินทร์. (2553). ประศาสน์ ไสวงษ์. (2552)

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งเน้นศึกษาถึงความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา สมมติฐานการวิจัย และสถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 26 – 35 ปี อยู่ในสถานภาพโสด โดยระดับการศึกษาคือระดับปริญญาตรี สาขาที่สำเร็จการศึกษาคือศึกษาในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถานที่สำเร็จการศึกษา คือ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษามากกว่า 3.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 0 – 20,000 บาท รายรับเฉลี่ยต่อเดือนคือ 0 – 20,000 บาท ภูมิลำเนาเดิมคือภาคเหนือ ประกอบอาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ตำแหน่งงานปัจจุบัน คือ พนักงานปฏิบัติการ ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และต้องการศึกษาต่อภายในประเทศ (รัฐบาล)

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์และอภิปรายผล

ตัวแปร	ความต้องการศึกษาต่อ
1. เศรษฐกิจ	มี
2. ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน	มี
3. คุณภาพของสถาบันการศึกษา	ไม่มี
4. สภาพแวดล้อม	ไม่มี
5. ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	มี
6. อิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ	มี

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูล

1) **ด้านเศรษฐกิจ** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) **ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) **คุณภาพของสถาบันการศึกษา** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ หรืออาศัยอยู่ในภาคเหนือ

4) **สภาพแวดล้อม** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเกิดจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศไทยนั้น

มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นมหาวิทยาลัยที่มีภูมิประเทศที่สวยงามเป็นส่วนมาก

5) ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านการความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

6) อิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านการอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสาขาที่ต้องการศึกษาต่อมากที่สุดคือ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื่องจากเป็นกลุ่มสาขาที่เปิดกว้าง และการทำงานต่อหลังจากการศึกษานั้น สามารถมีการย้ายสายงาน หรือมีการทำงานข้ามสายงานได้ง่าย ไม่เฉพาะเจาะจงเท่ากับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงทำให้ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขานี้ มีอัตราการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นจำนวนมาก และการทำงานในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นกลุ่มสาขาที่เปิดกว้าง เข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้บุคคลจากสาขาอื่นเข้ามาทำงานในกลุ่มสาขานี้ได้ง่ายเช่นเดียวกัน จึงทำให้บุคคลที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ของตน เพื่อเพิ่มมูลค่าของตน ดังทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ในขั้นที่ 3 ที่ว่าด้วยความต้องการด้านสังคม (Social Needs) หรือความต้องการการยอมรับและความรัก (Sense of Belonging and Love Needs) หรือความต้องการของมาสโลว์ขั้นที่ 4 ที่ว่าด้วยความต้องการการยกย่อง ((Esteem Needs) คือ ความต้องการการยกย่องส่วนตัว (Self-Esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จากสังคม เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตามที่แรงงานต้องการในด้านคุณภาพของแรงงานในอุปทานแรงงาน ด้วยการเพิ่มทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill) ทั้งนี้ เพื่อที่จะสนับสนุนให้กับบุคคลที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชานี้ ภาครัฐและภาคเอกชนควรจะส่งเสริมบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชานี้ให้มาก ในด้านของการทำงาน โดยอาจจะมีการระบุสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษอย่างชัดเจน เพื่อรับบุคคลเข้าทำงาน

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ 0 – 20,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ต้องการที่จะยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตน นอกเหนือจากการที่ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ถึงแม้จะต้องมีการลงทุนทางการศึกษา ทั้งค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม หรือค่าเสียโอกาสดังตาม แต่ผลตอบแทนทาง

การศึกษานั้นไม่ใช่เพื่อให้กับตนเองแต่เพื่อให้กับสังคมด้วย โดยผลตอบแทนที่สังคมจะได้รับนั้นมีมากกว่าผลตอบแทนของตนเอง

ทั้งนี้ หลักสูตร หรือสถาบันการศึกษาควรจะมีการสนับสนุนทางด้านค่าใช้จ่าย หรือมีค่าธรรมเนียมเหมาะสมกับคุณภาพของหลักสูตร จะเห็นได้ชัดจากผลของแบบสอบถามในข้อที่ว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาเหมาะสมกับคุณภาพของหลักสูตรที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.34 หรือระดับลักษณะมาก และมีทุนการศึกษาเต็มจำนวนของค่าเล่าเรียนโดยไม่มีภาระผูกพัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.11 หรือระดับลักษณะค่อนข้างมาก เพื่อที่จะสนับสนุนในด้านค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาจเป็นการสนับสนุนทางตรง อย่างเช่น ทุนการศึกษา การกู้เงิน หรือการอุดหนุน

3. หากจะมีการศึกษาในลักษณะนี้ในครั้งต่อ ๆ ไป ควรจะให้ความสำคัญกับวิธีการจัดกลุ่มตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ และความเข้าใจในตัวแปรต่าง ๆ แต่ละตัวในการจัดกลุ่ม และการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้โคสแควร์ ทำให้ทราบเพียงความสัมพันธ์ของตัวแปรเท่านั้น แต่จะไม่สามารถบอกขนาด และทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ควรจะใช้สถิติตัวอื่น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความละเอียดมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่ของการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีทั้งหมด 2 ปัจจัย ดังนี้ 1) คุณภาพของสถาบันการศึกษา และ 2) สภาพแวดล้อม อาจจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ หรืออาศัยอยู่ในบริเวณภาคเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กลิน สะสมพล.(2547). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของเจ้าหน้าที่จัดการทรัพยากร**
กรุงเทพ ธนากรไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน). สารนิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี.**
วิทยานิพนธ์บัณฑิต มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐานิตา ลีม่วงศ์ ญัฐภพ บัวหลวง ณิชากิ่งแก้ว และสมวิทย์ อาชาคุณากร. (2556). **ปัจจัยจุดใจที่ส่งเสริมการ**
ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. การประชุมวิชาการ
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2557, กรุงเทพมหานคร

ธนาชัยวัฒน์ เดชาสินธุ์เจริญ. (2553). ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐกิจธุรกิจ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

นที ภูิกาบดินทร์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในโครงการตรี-โท สองภาษา คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประศาสน์ ไสวงษ์. (2552). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิตของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (2555). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.social.crru.ac.th/> (2, กันยายน, 2560)